

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,

Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter formulas Declaratoriarum Censurarum, ponuntur aliæ formulæ, tum Citationum, ac Monitionum pro validitate processuum requisitarum, tum Decretorum, aliorumve actuum ad opportunitatem, & ornatum materiæ incidentium; acceditque in calce Appendix miscellanea, plura, ad Gubernium ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1709

Instructio VIII. Sivè monita ad Episcopos Collatores Ordinum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62433](http://urn.nbn.de/hbz:466:1-62433)

trasmettono à tutti i Patriarchi, Arcivescovi, Vescovi, & altri Pastori d' Anime, accioche si pubblichino à i Popoli delle loro Dioceſi, per eſſer onniamente eſeguite. Il primo Decembre 1698.

Girolamo Card. Caffanate.

Loco del Sigillo.

Giuseppe Domenico de Totis Seg.

INSTRUCTIO VIII.

Sive monita ad Episcopos Collatores Ordinum.

Quamquam monita ad Episcopos in conferendis ordinibus, in prima, & seunda hujus Operis parte data fuerint: nihilominus hic in Epilogo illa repetere, & sub eorundem oculis iterum subjecere neque injucundum, neque inutile erit. Sequentia igitur hac in re advertenda, & observanda fuit.

Examen ordinandorum, non committatur, sed fiat semper coram, & praesente Episcopo.

Ante ordinationem promulgetur Edictum immediate, juxta formam à me traditam par. 2. pag. 70.

Excludantur à Clericatu hi, quorum spes non effulget, posse, aut debere ascendere ad Superiores ordines.

Non admittantur ad Exorcistatus, & Acolytatus minores ordines, qui in ostiariatu, & Lectoratu, Ecclesiæ, saltem diebus festis non inservierunt, nisi fuerint absentes studii, vel alia legitima causa.

Qui Scholam, Doctrinam Christianam, & Sacraenta non frequentarunt.

Qui non incesserunt assidue in habitu, & tonsura Clericali.

Omnes minores ordines, uni una die non conferantur, sed per temporum interstitia, nisi aliqua rationabilis, & justa causa intercedat.

In collatione minorum Ordinum, non exigantur, neque recipiantur promissiones ordinandorum ascendendi ad ordines Sacros.

Excludantur à Sacris Ordinibus hi Clerici.

Qui munia Clericorum minorum Ordinum, vel nunquam, vel raro exercuerunt, & Ecclesiæ non inservierunt, dummodò, ut suprà, absentes non fuerint.

Qui non fuerunt soliti habitum Clericalem, & decentem tonsuram, & coronam deferre assidue. Vult enim D. Gregor. in Synodo relata post lib. 12. Epistol. indit. 7. can. 16. quod si quis ex Clericis laxaverint Coronam anathema sit.

Qui sine necessitate fuerunt soliti, calamistrati, & cum coma fictitia indecere.

Qui nesciunt probè ordinare, & recitare Divinum officium.

Qui non habent Breviarium benè compactum, superpelliceum, & Biretum Presbyterale proprium.

Qui nullum librum habent, quo possint edoceri de obligationibus proprii statutis, de administratione, & receptione Sacramentorum, & ritibus Ecclesiasticis.

Qui vexationibus, ludis, & commissationibus sunt dediti, & inclinati.

Qui Negociis, & Officiis Sæcularibus illicitis, se immiscunt.

Qui solent deferre arma, & spectacula, aut Tabernas frequentare.

Qui per malum habitum verba obscena, vel nomen Dei, aut Sanctorum irreverenter pronunciant, & impudenter.

Qui habitant cum Mulieribus præsttim juvenibus non consanguineis, vel cum aliis suspectis conversantur.

Etenim qui Ecclesiæ inservire, habitum, & tonsuram Clericalem deferre erubescit: qui eruditri negligit in rebus ad suum officium, & statum spectantibus, & illicita Clericis evitare non curat, imò illis inordinate delestat, dispositionem ad ordines sacros suscipiendos non habere convincitur, nec vocationem: qui enim Spi-

- Spiritum Christi non habet , hic non est ejus .
- 4 Ubi adest penuria Presbyterorum , non est subtiliter inquirenda Doctrina , & sufficientia promovendorum , nisi ad curam Animarum essent deputandi .
- 5 Qui habet Beneficium , vel Pensionem sufficientem , non debet ordinari ad titulum Patrimonii .
- 6 Qui ordinantur ad titulum Beneficii residentialis non possunt illud relinquere inconsulto Episcopo , sed coguntur inviti illi deservire , c. admonet , ibique DD. de renunc.
- 7 Ptovidendum , nè in assignatione tituli Beneficii , Pensionis , sive Patrimonii , intercedant collusiones , deceptions , & fraudes .
- 8 Clerici alieni Domicilii , Originis , & familiares , non admittantur ad Ordines , nisi servata forma Bullæ Innocentii XII. Speculatoris .
- Non admittantur ad Ordines , qui fuerunt damnati ad Triremes , qui si non remigassent , licet possint ab Episcopo habilitari , non debent tamen promoveri , nisi aliqua urgens causa contrarium suadeat , quia remanent vestigia infamiae facti : si autem essent jam promoti in sacris , & pariter non remigassent , poterit Episcopus illos rehabilitare ad exercitium ordinum , si post lapsum notabilem temporis , vitam laudabilem duxerint .
- 10 Ordinati in Sacris , qui matrimonium cum unica , & Virgine contraxerunt , & consumarunt , & sic Bigami bigamia si militudinaria , effecti fuerunt , quamquam ab Episcopo dispensari possint (postquam poenam , quam Tribunal S. Officii impo- fuit , persolverint) ut ad Presbyteratum valeant ascendere ; tamen hæc dispensatio concedi non debet , nisi cum maxima cautela , & extra locum contracti matrimonii , ad vitandum scandalum , & nisi hoc contigisset in aliqua magna Civitate : in qua ratio scandali cessaret .
- Regulares non admittantur nisi exhibeant litteras Dimissorias eorum Superiorum cum requisitis contentis in Decreto Clementis VIII. juxtà per me notat tomo 2. formidat. tit. 13. form. 4. per rot.
- Si quis ex Clericis minorum ordinum 12 vellit sponte renunciare Clericatu , & privilegiis ejus , posset hoc facere , dummodo renunciatio ab Episcopo effet acceptata , & admissa , ut pluries Sacræ Congregationes Episcoporum , & Regulare , ac Immunitatis Ecclesiasticæ responderunt , quarum declarationes referunt Nicol. lucubr. can. lib. 5. tit. 39. de sent. ex comm. num. 108. limit. 12. Pignatell. consult. 69. n. 11. tom. 2.
- Imò , quod hujusmodi renunciations 13 sponte factas , debeat Episcopus acceptare , ad hoc ut Clerici renunciantes , admittantur ad officia publica laicorum rescripsit Sac. Congreg. Immunit. in Tudortina 15. Junii 1658. lib. Decr. Roccii pag. 92. & in Balneoregien. 30. Januarii 1703. lib. 3. Decr. Vallem. par. 471. Formula autem renunciationis , & acceptationis respective , poterit esse sequens .

F O R M U L A

Renunciationis Clericatus ,

Die ..... mensis ..... anni .....

Comparuit personaliter in Curia Episcopali N. Clericus N. & dixit , ac declaravit , se non habere animum , neque intentionem , ascendere ad Superiora Sacra Ordines , neque in statu Clericorum permanere : sed ut possit munia , & officia publica , ad quæ , tam ex dispositione juris communis , quam municipalis , laici Cives vocantur , acciperè , & liberè exercere : habitum Clericalem deponere , & dimittere statuit , ac deliberavit : ideoque sponte ,